(इंग्रजीत टंकलिखित न्यायनिर्णयाचा मराठी अनुवाद)

दि बुलियन अँड ग्रेन एक्स्चेंज लिमिटेड आणि इतर

वि.

पंजाब राज्य

(न्यायमूर्ती एस. के. दास, न्यायमूर्ती एम. हिदायतुल्लाह, न्यायमूर्ती के. सी. दास गुप्ता, न्यायमूर्ती जे. सी. शाह आणि न्यायमूर्ती एन. राजगोपाला अय्यंगर.)

वायदा करार कर - अधिनियमाची विधिग्राह्यता - वैधानिक क्षमता - ग्राह्य भागाची विभक्तता - पंजाब फॉरवर्ड कॉन्ट्रॅक्टस टॅक्स ॲक्ट , १९५१ (पंजाब. १९५१ चा ७), कलम २ - भारताचे संविधान, सातवी अनुसूची, सूची II , नोंद ६२.

अपीलकर्ते, जे वायदा करारांमध्ये कमिशन एजन्टस म्हणून व्यवसाय करीत होते त्यांनी भारताचे संविधानाच्या अनुच्छेद २२६ अंतर्गत पंजाब उच्च न्यायालयासमोर याचिका दाखल केली आणि त्याद्वारे पंजाब फॉरवर्ड कॉन्ट्रॅक्टस टॅक्स ॲक्ट, १९५१ ची विधिग्राह्यता या मुद्द्यावर आव्हानीत केली की तो राज्य विधानमंडळाला प्रदान केलेल्या अधिकाराबाहेरचा होता. अधिनियम वायदा करारांवर कर आकारणीची तरतूद करतो, जे कलम २ द्वारे, परिभाषित केले गेले होते तोंडी किंवा लिखित करार म्हणून, भविष्यातील तारखेला वस्तूंच्या विक्रीसाठी, परंतु ज्याच्या आधारावर वस्तूंचे वास्तविक वितरण केले गेले नाही किंवा घेतले गेले नाही परंतु केवळ सहमती दर्शविलेल्या वस्तूंच्या किंमतीमधील फरक आणि करारामध्ये नमूद केलेल्या तारखेला किंवा इतर कोणत्याही तारखेला प्रचलित असलेल्या किंमतीतील फरक पक्षकारांनी अदा केला किंवा प्राप्त केला. उच्च न्यायालयाने असे मत घेतले की हा अधिनियम भविष्यामध्ये सट्टेबाजीवर कर लावण्यासाठी होता आणि तो सट्टेबाजी आणि जुगारावर कर लादण्याचा अधिनियम म्हणून राज्य सूचीच्या नोंद ६२ मध्ये येतो.

निर्णय दिला की, “ वायदा करार ” या अभिव्यक्तीची परिभाषा पंजाब फॉरवर्ड

कॉन्ट्रॅक्टस टॅक्स ऍक्ट, १९५१, मध्ये करार पैजेचा करार करण्यासाठी आवश्यक असलेल्या घटकांची मांडणी करत नसल्यामुळे, विधानमंडळाने केले त्याप्रमाणे , " वायदा करार " परिभाषेत करण्यासाठी पैजेचे करारांचा विचार केला आहे असे मानले जाऊ शकत नाही. म्हणून अधिनियम, संविधानातील नोंद ६२, सूची II , सातवी अनुसूची मध्ये येत नाही आणि तो राज्य विधानमंडळाच्या वैधानिक क्षमतेपलीकडे आहे.

पुढे निर्णय दिला की, विशिष्ट करार जे पैजेचे करार असू शकतात ते समाविष्ट करण्यासाठी जरी व्याख्या पुरेशी विस्तृत आहे असे मानले गेले तरीही या वस्तुस्थितीमुळे की करारातील पक्षकारांचा वस्तूंचे वितरण करण्याचा कोणताही हेतू नव्हता, अधिनियमाचा भाग जो नंतर ग्राह्य असेल तो इतका भिन्न असेल की संपूर्ण अधिनियम अग्राह्य मानण्यात यावा.

आर. एम. डी. चमरबागवाला वि. दि युनियन ऑफ इंडिया, (१९५७) एस. सी. आर. ९३०, भिस्त ठेवली.

दिवाणी अपिलीय अधिकारक्षेत्र : दिवाणी अपील क्र. १२३/५५.

पंजाब उच्च न्यायालयाने रिट याचिका क्र. ११६/१९५१ मध्ये दिनांक १२ नोव्हेंबर, १९५१ रोजी दिलेला न्यायनिर्णय आणि आदेशसंबंधी विशेष अनुमती द्वारे अपील.

एन. सी. चॅटर्जी, एस. एन. अँडले, जे. बी. दादाचंजी आणि रामेश्वर नाथ, अपीलकर्त्यांसाठी.

एस. एम. सिक्री, पंजाब राज्याचे महाधिवक्ता, एन. एस. बिंद्रा आणि डि. गुप्ता, उत्तरवादीसाठी.

१३ सप्टेंबर, १९६०. न्यायालयाचा न्यायनिर्णय न्यायमूर्ती दास गुप्ता यांनी दिला -

हे अपील पंजाब उच्च न्यायालयाने दिलेल्या न्यायनिर्णयाच्या विरुद्ध दाखल केले आहे ज्याद्वारे अपीलकर्त्यांनी संविधानाच्या अनुच्छेद २२६ अंतर्गत केलेला अर्ज नाकारला गेला होता. या अर्जामध्ये, अपीलकर्ते जे लुधियाना येथे वायदा करारांमध्ये अडत्या म्हणून व्यवसाय करीत होते, त्यांनी असे म्हणणे मांडले की, पंजाब फॉरवर्ड कॉन्ट्रॅक्टस टॅक्स ऍक्ट, १९५१ (१९५१ चा पंजाब अधिनियम क्र. VII) हा राज्य विधान

मंडळाला प्रदान केलेल्या अधिकाराबाहेरचा होता आणि त्यांनी हे घोषित करण्यासाठी प्रार्थना केली की अधिनियम आणि केलेला अध्यादेश आणि उत्तरवादींद्वारे - पंजाब राज्याद्वारे त्याअंतर्गत प्रख्यापित केलेले नियम निरर्थक होते. तसेच त्यांनी अशी प्रार्थना केली की पंजाब राज्याला परमादेश हुकूम किंवा इतर कोणत्याही हुकूमाद्वारे निर्देशित करण्यात यावे की त्यांनी याचिकार्कर्त्यांना उपरोक्त अधिनियमाच्या तरतुदी आणि त्याखालील नियमांद्वारे अनिर्बंधित वायदा करारांमध्ये व्यवसाय करण्यास परवानगी द्यावी आणि अधिनियमाची अंमलबजावणी करू नये.

उत्तरवादींचे म्हणणे त्यांच्या लेखी कथनाच्या परिच्छेद ५ मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे असे होते की " आक्षेपित अधिनियम राज्य विधानमंडळाच्या अधिकाराबाहेरचा नाही. तो सातव्या अनुसूचीच्या समवर्ती सूचीतील नोंद ७ सह राज्य सूचीच्या नोंद ६२ मध्ये नमूद केलेल्या प्रकरणांच्याबाबतचा कायदा आहे . "

उच्च न्यायालयाने निर्णय दिला की :-

" आक्षेपित अधिनियम, हा भविष्यामध्ये कर सट्टा लावण्याचा अधिनियम आहे, किमान आतापर्यंत सध्याच्या अर्जदारांसारख्या विक्रेत्यांचा संबंध आहे, तो सट्टेबाजी आणि जुगारावर कर लादण्याचा अधिनियम म्हणून राज्य सुचीच्या बाब ६२ मध्ये येतो आणि तो किमान त्या प्रमाणात ग्राह्य आहे. " या मतावर उच्च न्यायालयाने अर्ज फेटाळला.

आमच्या निर्णयासाठी एकमेव प्रश्न हा, कायदा लागू करण्याच्या पंजाब राज्याच्या विधानमंडळाच्या विधायक क्षमतेच्या बाबतीत आहे. उत्तरवादीच्या लेखी कथनात जरी संविधानाच्या ७ व्या अनुसूचीच्या समवर्ती सूचीतील नोंद ७ अंतर्गत संदर्भ दिलेला असला तरी उत्तरवादीच्यावतीने हजर असलेले विद्वान वकील यांनी उच्च न्यायालयात किंवा आमच्यासमोरही या नोंदीवर भिस्त ठेवलेली दिसून येत नाही. आणि हे अगदी स्पष्ट आहे की आक्षेपित अधिनियम समवर्ती सूचीच्या बाब ७ मध्ये येऊ शकत नाही, जो या संज्ञां मध्ये आहे :- " करार, भागीदारी, अभिकरण , वाहतुकीचे करार आणि इतर विशेष प्रकारचे करार यांचा समावेश, परंतु शेतजमिनीशी संबंधित करारांचा समावेश नाही. "

आमच्यासमोर हा सामान्य मुद्दा आहे की अधिनियम पंजाब राज्य विधानमंडळाच्या वैधानिक क्षमतेमध्ये मानला गेला पाहिजे फक्त जर तो कायदेशीर सिद्धांतात राज्य सुचीच्या बाब ६२ मध्ये येत असेल तर आणि जर तो त्यात येत नसेल तर तो राज्य विधानमंडळाच्या क्षमते पलीकडे असल्याचे मानले गेले पाहिजे. बाब ६२ मध्ये " विलासी वस्तूंवरील करांमध्ये करमणूक, मनोरंजन, सट्टेबाजी आणि जुगार यावरील करांचा " उल्लेख आहे.

जर आक्षेपित अधिनियमामध्ये सट्टेबाजी आणि जुगारावर कर लावण्याची तरतूद असेल तर आणि तरच फक्त तो बाब ६२ मध्ये येऊ शकतो. अधिनियमात वायदा करारांवर कर आकारण्याची तरतूद आहे आणि त्याने कलम २ मध्ये " वायदा करार " ची व्याख्या या शब्दात केली आहे : " वायदा करार " म्हणजे भविष्यातील तारखेला वस्तूंच्या विक्रीसाठी तोंडी किंवा लिखित करार, परंतु ज्याच्या आधारावर वस्तूंचे वास्तविक वितरण केले जात नाही किंवा घेतले जात नाही परंतु केवळ सहमती दर्शविलेल्या वस्तूंच्या किंमतीतील फरक आणि करारात नमूद केलेल्या तारखेला किंवा इतर कोणत्याही तारखेला प्रचलित असलेल्या वस्तूंच्या किंमतीतील फरक पक्षकारांनी अदा किंवा प्राप्त केला ". " डीलर " ची व्याख्या ह्याच कलमात करण्यात आली आहे. डीलर म्हणजे " कोणतीही व्यक्ती, व्यवसाय संस्था, हिंदू संयुक्त कुटुंब किंवा मर्यादित संस्था - अर्हती " चेंबर " किंवा वायदा करारांमध्ये व्यवसाय चालवण्याच्या उद्देशाने स्थापन केलेली संघटना याचा समावेश असलेली, जी राज्यात व्यापारादरम्यान असा व्यवसाय स्वतःच्या वतीने किंवा इतर कोणतीही व्यक्ती, अर्हती, " चेम्बर " किंवा संघटनेच्यावतीने करते. " विक्री " ची व्याख्या अशी आहे -

" वायदा करारामध्ये नमूद केलेल्या वस्तूविक्रीच्या कराराच्या संदर्भातील अंतिम समझोता आणि या उद्देशासाठी वायदा करारामध्ये मूलतः निश्चित केलेल्या तारखेस किंवा इतर कोणत्याही तारखेस जेव्हा अंतिम समझोता झाला असेल त्या तारखेस तो पूर्ण झाला आहे असे मानले जाईल ". कलम ४ हे कर आकारणीशी संबंधित आहे आणि ते विक्रेत्याच्या वायदा करारांमधील व्यवसायावर सरकार

अधिसूचनेद्वारे निर्देश करील त्या दराने कर आकारणी प्रदान करते. कलम ५ मध्ये असे नमूद केले आहे की जोपर्यंत प्रत्येक विक्रेता वायदा करारांमध्ये त्याचा व्यवसाय सुरु ठेवतो तोपर्यंत या अधिनियमाअंतर्गत तो कर भरण्यास जबाबदार असेल. कलम ६ कोणत्याही विक्रेत्याकडे नोंदणीकृत आणि नोंदणी प्रमाणपत्र नसल्यास त्यास वायदा करारांमध्ये व्यवसाय करण्यास मनाई करते. कलम ७ कर भरण्याच्या पद्धतीशी आणि विवरण सादर करण्याशी संबंधित आहे तर कलम ८ करनिर्धारण प्रदान करते.

" वायदा करार " या संज्ञेची व्याख्या कायद्यातच करण्यात आली असल्याने, " वायदा करार " म्हणजे काय याविषयीच्या इतर कोणत्याही कल्पना सध्याच्या प्रश्नावर निर्णय घेण्याच्या उद्देशाने आम्हाला विसरले पाहिजे. या कायद्याच्या उद्देशासाठी, भविष्यातील तारखेला वस्तूंच्या विक्रीसाठीचा प्रत्येक करार हा " वायदा करार " नाही. तो भविष्यातील तारखेला वस्तूंच्या विक्रीसाठी करार असावा आणि त्याला इतर दोन अटी पूर्ण कराव्या लागतील, उदा., (१) वस्तूंचे वास्तविक वितरण कराराच्या आधारावर केले गेले नाही आणि (२) सहमती दर्शविलेल्या वस्तूंच्या किंमतीतील फरक आणि करारात नमूद केलेल्या तारखेला किंवा इतर कोणत्याही तारखेला प्रचलित असलेल्या वस्तूंच्या किंमतीतील फरक खरेदीदाराने अदा केला आहे किंवा विक्रेत्याने प्राप्त केला आहे. या व्याख्येअंतर्गत वायदा कराराची चाचणी अशी आहे की वस्तूंचे वितरण केले नाही किंवा घेतले नाही परंतु केवळ सहमती दर्शविल्याप्रमाणे वस्तूंच्या किंमतीतील फरक आणि इतर कोणत्याही तारखेस प्रचलित असलेल्या किंमतीतील फरक अदा केला. असा करार अपरिहार्यपणे पैजेचा करार आहे का आणि म्हणून जुगार आहे ?

जेव्हा दोन पक्षकार दिलेल्या किंमतीवर वस्तूंच्या विक्री आणि खरेदीसाठी औपचारिक करार करतात परंतु दिलेल्या वेळी त्यांच्या वस्तूंच्या वितरणाच्या वेळी असे होऊ शकते की त्यांचा वस्तूंचे वास्तविक हस्तांतरण करण्याचा अजिबात हेतू नव्हता. त्यांचा हेतू केवळ किंमतीतील फरक अदा करणे किंवा प्राप्त करणे असा होता कारण बाजार किंमत कराराच्या किंमतीपेक्षा भिन्न असली पाहिजे. जेव्हा असा हेतू असतो तेव्हा असे मानण्यात आले आहे की तो व्यावसायिक व्यवहार नसून बाजाराच्या चढ आणि

उतार यावरील एक पैज आहे जी "जुगार" या शब्दाच्या अर्थामध्ये येते. वस्तुस्थिती अशी आहे की जरी विक्री कराराच्या स्वरूपात वस्तूंचे वितरण आणि किंमतीचे देणे याचा विचार केला जात असला तरीही, वस्तूंचे वितरण किंवा वस्तूंच्या किंमतीचे देणे याचाही पक्षकारांकडून विचार केला जात नाही आणि फक्त पावती आणि करार किंमतीमधील फरकाचे देणे आणि नंतरच्या दिवसाची किंमत जी कराराला पैजेचा करार बनविते याचा विचार केला जातो. आक्षेपित अधिनियमातील " वायदा करार " या शब्दाच्या व्याख्येत अशा हेतूचा प्रत्यक्षपणे किंवा अप्रत्यक्षपणे कोणताही संदर्भ नाही. " वस्तूंचे वास्तविक वितरण केले जात नाही किंवा घेतले जात नाही " या शब्दांसाठी " वस्तूंचे वास्तविक वितरण करणे नाही किंवा प्राप्त करणे नाही ", केवळ हे शब्द वाचून आणि " पक्षकारांनी पैसे अदा केले किंवा प्राप्त केले " या शब्दांच्या जागी " पक्षकारांनी पैसे दयावे किंवा प्राप्त करावे " असे शब्द आणि " ज्याच्या आधारावर " हे शब्द वगळून, कलमामध्ये परिभाषित केल्याप्रमाणे

" वायदा करार " हा शब्द पैजेचा कराराचा संदर्भ घेऊ शकतो असे मानले जाऊ शकते . तथापि आम्हाला हे करण्याचा अधिकार नाही. विधानमंडळाने व्याख्या खंडात " केले जाणे किंवा घेणे " किंवा " देणे किंवा प्राप्त करणे " हे शब्द का वापरले नाहीत याचे कारण शोधणे फार दूर नाही. मौखिक किंवा लेखी करार जो अशी तरतूद करतो की वास्तविक वितरण केले गेले नाही किंवा घेतले गेले नाही आणि वस्तुंची संपूर्ण किंमत अदा केली नाही आणि केवळ सहमती दर्शविलेल्या वस्तूंच्या किंमतीतील फरक आणि इतर कोणत्याही तारखेला प्रचलित असलेल्या वस्तूंच्या किंमतीतील फरक दिला जाईल तेथे करार अधिनियमाच्या कलम ३० चा फटका बसणार नाही आणि त्याची अंमलबजावणी होणार नाही. वस्तूंच्या विक्रीसाठी लिखित कराराचे पक्षकार हे पाहण्याची चांगली काळजी घेतील की अटी तरतूद करत नाहीत की वितरण करण्यात येऊ नये परंतु केवळ किंमतीतील फरक द्यावा. पक्षकारांमध्ये तोंडी समज असू शकते की कोणतेही वितरण मागण्यात किंवा करण्यात येऊ नये फक्त फरक देण्यात यावा. परंतु लेखी करारात व्यक्त न केलेल्या अशा हेतूच्या पुराव्यावर कर आकारणे अशक्य होईल. जेव्हा

वस्तूंच्या विक्रीसाठीचा करार तोंडी असतो, परंतु पक्षकार आपापसात सहमत होतात की कोणतेही वितरण होणार नाही परंतु केवळ किंमतीतील फरक दिला जाईल तेथे कर आकारणी प्राधिकरणासाठी असा करार कोणत्या करारांमध्ये केला गेलेला आहे हे शोधणे तितकेच अशक्य होईल. विशिष्ट करार हा एक पैजेचा करार आहे की नाही हा वाद सामान्यतः दिवाणी न्यायालयात तेव्हा उद्भवतो जेव्हा विक्री कराराची अंमलबजावणी करण्याचा प्रयत्न केला जातो आणि एक पक्षकार करार अधिनियमाच्या कलम ३० चे साह्य घेऊन करार टाळण्याचा प्रयत्न करतो. जेव्हा असा वाद न्यायालय समोर येतो तेव्हा सर्व परिस्थितींचा विचार करणे आवश्यक आहे हे पाहण्यासाठी की ते कायदेशीर निष्कर्षाची हमी देतात का की पक्षकारांचा वास्तविक वितरणाचा हेतू नव्हता परंतु केवळ वस्तूंच्या किंमतीतील फरक अदा करणे किंवा प्राप्त करणे होता कारण बाजार किंमत कराराच्या किंमतीपेक्षा भिन्न असली पाहिजे. त्यामुळे कोणत्याही कर आकारणी प्राधिकरणाला विशिष्ट वायदा कराराला पैजेचा करार म्हणून दर्जा देणे अशक्य आहे किंवा अशीही अपेक्षा केली जाऊ शकत नाही की ज्या पक्षकारावर कर आकारणी करायची आहे तो स्वेच्छेने खुलासा करेल की विशिष्ट करारामध्ये किंवा अनेक करारांमध्ये हेतू वस्तूंचे वितरण करण्याचा नव्हता परंतु केवळ किंमतीतील फरक अदा करणे किंवा प्राप्त करणे हा होता. पैजेच्या करारांवर कर आकारण्यासाठी कायद्याच्या व्यावहारिक वापरातील या अडचणी लक्षात घेऊन, विधानमंडळाने वस्तूंच्या विक्रीसाठीच्या करारांवर कर आकारण्याचा निर्णय घेतला ज्यामध्ये जेव्हा करार केला गेला त्या वेळी हेतू काहीही असो, वास्तविक वितरण केले गेले नाही किंवा घेतले गेले नाही.

त्यामुळे हे स्पष्ट दिसते की अधिनियमात परिभाषित केल्याप्रमाणे " वायदा करार " हे शब्द एखाद्या कराराला पैजेचा करार करण्यासाठी आवश्यक असलेल्या सर्व घटकांची मांडणी करीत नाहीत आणि म्हणून वायदा करारांवर कर आकारणी करण्याचा आक्षेपित कायदा परिभाषित केल्याप्रमाणे, नोंद ६२ मध्ये येत नाही.

पंजाब राज्याचे विद्वान महाधिवक्ता यांनी आम्हाला हे पटवून देण्याचा प्रयत्न केला की वायदा कराराची व्याख्या करताना वापरलेले शब्द जरी करार, जे पैजेचे करार होत

नाही ते समाविष्ट करीत असले तरी ते ठराविक करार जे पैजेचे करार असू शकतात त्यांना समाविष्ट करण्यासाठी पुरेसे आहेत या वस्तुस्थितीमुळे की करारातील पक्षकारांचा वस्तूंचे
वितरण करण्याचा कोणताही हेतू नव्हता. करार जे पैजेचे करार आहेत त्यांचा समावेश करण्यासाठी जर व्याख्या पुरेशी विस्तृत आहे तर त्यांनी असे म्हणणे मांडले की कायदा संपूर्णपणे रद्द करण्यात येऊ नये परंतु केवळ अशा पैजेचे करारांच्या संदर्भात ग्राह्य मानण्यात यावा. अपीलकर्त्यांच्या वतीने श्री. एन. सी.चॅटर्जी यांनी आमचे लक्ष कलम ६ मध्ये
" विक्रेते " यांच्या नोंदणीच्या तरतुदींकडे वेधले आणि असा युक्तिवाद केला की तीच वस्तुस्थिती की विधानमंडळ, " वायदा करार " मध्ये व्यवहार करणाऱ्या व्यक्तींना त्यांची स्वतःची नोंदणी करण्यासाठी आणि बिगर नोंदणी विक्रेत्यांद्वारे वायदा करारांमध्ये व्यवहार करण्यास मनाई करण्यासाठी बोलावत होते, या निष्कर्षाचे समर्थन करते की विधानमंडळ पैजेचे करारांचा अजिबात विचार करत नव्हते. या विरोधात हे लक्षात घेणे योग्य आहे की संविधानानेच राज्य विधानमंडळाद्वारे “ जुगार ” यावर कर आकारणीचा विचार केला . तथापि जुगारावर कर लावणे ही एक गोष्ट आहे आणि या उद्देशासाठी व्यक्तिंना स्वतःची नोंदणी करण्यास सांगून जुगार करण्यास प्रोत्साहन देणे ही विधानमंडळासाठी दुसरी गोष्ट आहे. " डीलर " या शब्दाच्या व्याख्येत लक्षात घेतले पाहिजे की त्यात “ वायदा करारांमध्ये व्यवसाय चालविण्याच्या उद्देशासाठी स्थापन करण्यात आलेली अर्हती, चेंबर किंवा संघटना यांचा समावेश असलेली मर्यादित संस्था यांचा समावेश आहे. ”

जरी प्रत्यक्ष असे घडू शकते की पैजेचा करारामध्ये व्यवसाय चालविण्याच्या उद्देशाने एक संघटना स्थापन होईल तरी अशा संघटनांना खुलेपणाने परवानगी देण्याचे आणि ओळखण्याचे काम विधानमंडळ स्वतःवर घेण्याची शक्यता नाही. ही आमच्या मते असा विचार करण्याची चांगली कारणे आहेत की विधानमंडळाने, ज्या प्रकारे केले, “ वायदा करार ” परिभाषित करताना पैजेचे करारांचा अजिबात विचार केला नाही.

तथापि असे गृहीत धरून की पैजेचे करारांचा समावेश करण्यासाठी व्याख्या पुरेशी विस्तृत आहे, तेव्हा असा प्रश्न उद्भवतो की अधिनियमाचा जो भाग नंतर ग्राह्य असेल तो भाग अग्राह्य राहील त्या भागापासून वेगळा करता येईल का ? या प्रश्नावर निर्णय घेण्यासाठी या न्यायालयाने, आर. एम. डी.चमरबागवाला वि. दि युनियन ऑफ इंडिया [1], या प्रकरणात मंजूर केलेल्या नियमांपैकी एक नियम खालील शब्दात मांडला होता :-

" एखाद्या कायद्याचे ग्राह्य भाग त्याच्या अग्राह्य भागांपासून वेगळे करता येण्यासारखे आहेत की नाही हे निश्चित करताना, विधानमंडळाचा हेतू हा निश्चित करणारा घटक आहे. कायद्याचा उर्वरित भाग अग्राह्य आहे हे माहीत असते तर विधानमंडळाने ग्राह्य भाग अधिनियमित केला असता की नाही याची चाचणी लागू करावयाची आहे"

दुसरा नियम असा होता की जर

" कायद्याचे ग्राह्य आणि अग्राह्य भाग स्वतंत्र असतील आणि ते योजनेचा भाग बनत नसतील तर अग्राह्य भाग वगळल्यानंतर जे शिल्लक राहील ते विधानमंडळाने पारीत केल्यापेक्षा प्रत्यक्षातील कायद्यापेक्षा भिन्न असेल, म्हणून देखील ते संपूर्णपणे नाकारण्यात येईल ”.

यापैकी कोणताही नियम लागू केल्यास, आम्ही असे मानण्यास बांधील आहोत की   प्रस्तुतच्या प्रकरणात संपूर्ण अधिनियम अग्राह्य मानण्यात यावा .   आम्हाला हे स्पष्ट दिसते आहे की जर विधानमंडळाने याची जाणीव ठेवली असतील की सर्व वायदा करारांवर कर आकारणी त्याच्या कायदेशीर क्षमतेमध्ये नाही, ते लगेच पहिले असते की भविष्यातील तारखेस वस्तूंच्या विक्रीसाठीच्या करारांमध्ये पैजेचे करार कोणते आहेत हे शोधण्यातील अडचणीमुळे, फक्त पैजेचे करारांवर कर आकारण्याचा कोणताही कायदा करणे फायदेशीर ठरणार नाही. हे देखील तितकेच स्पष्ट आहे की, पैजेचे करारांव्यतिरिक्त वायदा करारांच्या संदर्भात एकदा का कायदा अग्राह्य मानला गेला की जे शिल्लक राहील ते “ विधानमंडळाने पारीत केल्यापेक्षा प्रत्यक्षातील कायद्यापेक्षा भिन्न असेल ”. पैजेचे

1 (१९५७) एस. सी. आर. ९३०

करारांच्या बाबतीत कायदा ग्राह्य मानण्यात यावा, जरी तो इतर पैजेचे करारांच्या बाबतीत अग्राह्य असला तरीही, हे उत्तरवादींचे म्हणणे देखील त्यामुळे नाकारले गेले पाहिजे .

म्हणून आमचा निष्कर्ष असा आहे की, आक्षेपित कायदा राज्य सूचीच्या बाब ६२ मध्ये येत नाही आणि तो राज्य विधानमंडळाच्या वैधानिक क्षमतेपलीकडे आहे. म्हणून अपीलकर्ते हे संविधानाच्या अनुच्छेद २२६ अंतर्गत दाखल केलेल्या त्यांच्या याचिकेत प्रार्थना केल्याप्रमाणे योग्य दिलासा मिळण्यास हक्कदार आहेत.

म्हणून आम्ही प्रस्तुत अपील मान्य करतो, उच्च न्यायालयाचा आदेश रद्द करतो आणि निर्देश देतो की संविधानाच्या अनुच्छेद २३६ अंतर्गत दाखल केलेली याचिका मान्य करण्यात यावी आणि घोषित करतो की, १९५१ चा पंजाब फॉरवर्ड कॉन्ट्रॅक्टस टॅक्स ऍक्ट क्र.VII निरर्थक आणि असंवैधानिक आहे कारण तो राज्य विधानमंडळाच्या अधिकाराबाहेरचा आहे कारण की या अधिनियमाअंतर्गत उत्तरवादीने प्रख्यापित केलेल्या नियमांतर्गत केलेले अध्यादेश देखील निरर्थक आणि असंवैधानिक आहेत आणि उत्तरवादी यांना निर्देशित करणारा परमादेश हुकूम जारी करतो की त्यांनी याचिकाकर्त्यांना वायदा करारांचा व्यवसाय करण्यास किंवा पंजाब फॉरवर्ड कॉन्ट्रॅक्टस टॅक्स ऍक्ट (१९५१ चा VII) च्या तरतुदी आणि त्याखालील नियमांद्वारे अप्रतिबंधित वायदा करारांसाठी कमिशन एजन्टस म्हणून काम करण्यास अनुमती द्यावी आणि या अधिनियमाच्या तरतुदी आणि नियमांची अंमलबजावणी करू नये .

अपीलकर्त्यांना त्यांचा खर्च या न्यायालयात तसेच कनिष्ठ न्यायालयातही मिळेल.

अपील मान्य करण्यात आले आहे.

XXXXX

अस्वीकरण

या न्यायनिर्णयाचा मराठी भाषेतील या अनुवादाचा वापर हा पक्षकारास त्याच्या/तिच्या मातृभाषेत त्याचा अर्थ समजून घेण्यापुरताच मर्यादित राहील आणि त्याचा इतर कोणत्याही कारणाकरता वापर करता येणार नाही. तसेच इंग्रजी भाषेतील न्यायनिर्णय हाच सर्व व्यावहारिक आणि कार्यालयीन वापराकरिता विश्वसनीय असेल आणि तोच त्यातील आदेशाच्या निष्पादन आणि अंमलबजावणीकरिता वैध मानला जाईल.

XXXX